

Protocol d'atenció a la identitat i expressió de gènere

UNIVERSITAT
POLITÈCNICA
DE VALÈNCIA

Protocol d'atenció a la identitat i expressió de gènere de la Universitat Politècnica de València

Edició a càrrec de: Vicerectorat de Responsabilitat Social i Cooperació

Direcció: Rosa Puchades Pla

Coordinació: María Rosa Cerdá Hernández

Edita Editorial Universitat Politècnica de València. Ref.6532

Disseny i maquetació: Luz Mérida García

Depòsit Legal V-1297-2019

Publicació original: Butlletí Oficial de la Universitat Politècnica de València (núm.113)

ÍNDEX

Pròleg	4
Preàmbul	7
Títol 1.	
Objecte, àmbit i principis d'aplicació	11
Títol 2.	
Ús de nom sentit	17
Títol 3.	
Procediment per a l'ús del nom sentit	21
Títol 4.	
Procedimient per al canvi de nom registral	25
Disposició transiòria	27
Disposició final	28
ANNEX I. Normativa	30
ANNEX II. Formularis	38

Pròleg

Com a rector de la Universitat Politècnica de València, em plau presentar aquesta publicació, que posa de manifest el resultat de l'esforç conjunt que la nostra activitat aporta a la construcció global d'una societat sota el paradigma de la igualtat i la no discriminació.

Els documents que conformen aquesta col·lecció –el *II Pla d'igualtat, el Protocol d'actuació en els supòsits d'assetjament i el Protocol d'atenció a la identitat i l'expressió de gènere*– es vinculen al compliment de les metes establides en els Objectius de desenvolupament sostenible, en els quals la igualtat i la no discriminació es contemplen des d'una perspectiva transversal, tenint com a eix la dimensió humana com a fonament per a aconseguir la sostenibilitat social.

Contribuir a la transformació social per a aconseguir una societat justa i igualitària en la qual cada persona es veja reconeguda en les seues capacitats, aptituds i competències és la missió de la Universitat Politècnica de València, l'activitat de la qual s'inspira en la igualtat, la justícia, la solidaritat i el pluralisme.

Així mateix, el desenvolupament del coneixement i la recerca, així com la implementació pràctica dels resultats amb caràcter d'innovació tècnica, posicionen la Universitat Politècnica de València en un lloc preeminent entre els seus iguals.

Amb aquesta publicació s'ofereix un instrument que contribueix a la igualtat efectiva de dones i homes a la nostra Universitat. Per això, vull agrair l'exemplar labor que s'hi ha fet, fruit de l'impuls del Vicerectorat

de Responsabilitat Social i Cooperació, a través de la Unitat d'Igualtat de la UPV, i felicitar-los-en.

El reconeixement de la realitat de la diversitat genericosexual enriqueix la nostra societat i hi aporta valors de llibertat i respecte. Així mateix, la lliure determinació del gènere s'ha d'afirmar com un dret humà fonamental que forma part del dret individual al lliure desenvolupament de la personalitat.

La UPV, des del seu compromís de garantir la igualtat d'oportunitats i la no discriminació de cada persona segons la seua identitat sentida, es dota per tant del *Protocol d'atenció a la identitat i l'expressió de gènere*.

Aquest Protocol estableix les mesures que faciliten la convivència plena, d'acord amb la realitat individual, i així contribueix a una Universitat plural en la qual cada membre és subjecte irremplaçable per a l'assoliment d'una societat sostenible, només possible des de la transversalitat del principi d'igualtat i no discriminació.

Francisco J. Mora Mas
Rector

Preàmbul

PROTOCOL D'ATENCIÓ A LA IDENTITAT I EXPRESSIÓ DE GÈNERE DE LA
UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA
(Aprovat pel Consell de Govern en la sessió de 26 d'abril de 2018)

La Universitat Politècnica de València, segons l'article 2 dels Estatuts, estableix entre els seus fins:

- i) El foment de l'efectivitat del principi d'igualtat entre dones i homes, així com garantir la igualtat d'oportunitats i no discriminació per raons de sexe, orientació sexual, raça, religió, discapacitat o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

La Universitat Politècnica València promou un entorn inclusiu en què s'impulsa la igualtat efectiva, es valora la diversitat de la persona i es compromet a mantenir un ambient de dignitat i respecte en què cada membre de la comunitat universitària pugua desenvolupar-ne totes les capacitats i potencial.

El principi d'igualtat i no discriminació, establert en l'art. 14 de la Constitució, està present en l'activitat i processos de la Universitat com a garantia dels drets individuals que fonamenten l'excel·lència acadèmica al servei de la formació integral de l'alumnat, de la investigació i la innovació que impulsen el desenvolupament sostenible de la societat.

La Llei 3/2007, de 15 de març, reguladora de la rectificació registral de la menció relativa al sexe de les persones dona cobertura i seguretat jurídica al dret de rectificació de l'assignació inicial de sexe d'acord amb la identitat i expressió de gènere autodeterminat. Tanmateix, els requisits establerts per a la rectificació suposen un obstacle en el procés personal d'autodeterminació que poden portar a situacions lesives per als drets individuals i col·lectius.

En aquest sentit, la Llei 8/2017, de 7 d'abril, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana estableix el marc normatiu adequat per a garantir el dret d'autodeterminació de gènere de les persones que manifesten una identitat sentida diferent a l'assignada en el moment del naixement (art. 1) quan no

s'ha procedit a la rectificació registral. La llei, en l'art. 9, arbitra la possibilitat de sol·licitar la documentació administrativa necessària d'acord amb la identitat de gènere manifestada. La documentació emesa dona accés als serveis administratius de la Generalitat i de tota mena.

La Llei 8/2017, de 7 d'abril, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana indica en l'art. 25:

1. Les universitats de la Comunitat Valenciana garantiran el respecte i la protecció del dret a la igualtat i no discriminació per qüestions relacionades amb la identitat de gènere, l'expressió de gènere, la diversitat sexual i familiar en qualsevol de les seues manifestacions. Aquesta protecció s'aplicarà sobre tota la comunitat universitària.
2. Les universitats adaptaran el protocol educatiu a què fa referència l'article 22, per a atendre l'alumnat trans, incloent-hi mesures de seguiment i de coordinació amb els centres d'accés.

El protocol assenyalat en l'art. 22 de la Llei 8/2017 és el referit en la *Instrucció del 15 de desembre de 2016, del director general de Política Educativa, per la qual s'estableix el protocol d'acompanyament per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat*.

Per a acomplir el que estableix la Llei 8/2017, la Universitat Politècnica de València es dota del protocol d'atenció a la identitat i expressió de gènere.

Títol 1.

OBJECTE, ÀMBIT I PRINCIPIS
D'APLICACIÓ

Article 1. Objecte

L'objecte d'aquest protocol és establir el marc d'atenció a la Universitat Politècnica de València per a garantir el dret d'autodeterminació de les persones que manifesten una identitat de gènere sentida diferent a l'assignada en el moment del naixement.

Article 2. Àmbit d'aplicació

Aquest protocol s'aplica a qualsevol membre de la comunitat universitària en les seues activitats i actuacions sense alterar la titularitat jurídica dels drets i obligacions que corresponen a aquesta persona i sense prescindir del número del document nacional d'identitat o del document de validesa legal equivalent (NIE, passaport), sempre que el dit número hi haja de constar.

Article 3. Principis generals

La Universitat Politècnica de València:

1. Reconeix la llibertat, dignitat i igualtat de les persones trans. Les persones naixen lliures i iguals en dignitat i drets amb independència de la seua identitat o expressió de gènere.
2. Respecta en totes les actuacions el dret humà a l'autodeterminació de la identitat de gènere.
3. Vetla pels drets de les persones membres de la seua comunitat universitària a ser tractades d'acord amb la identitat de gènere a què se senten pertànyer.
4. Realitza les actuacions necessàries per a la prevenció, detecció i erradicació d'actituds i pràctiques basades en prejudicis sexistes o discriminació basada en prejudicis negatius sobre la identitat de gènere, els sexes biològics no binaris o l'orientació sexual.
5. Afavoreix la plena inclusió de les persones amb un desenvolupament sexual diferent o amb una identitat de gènere divergent.
6. Adopta les mesures necessàries per a erradicar l'assetjament per desenvolupament sexual diferent, identitat o expressió de gènere divergent

i per orientació sexual.

7. Prohibeix qualsevol forma de discriminació per raó d'identitat o expressió de gènere, incloent-hi la discriminació, directa o indirecta, per associació i per error, la discriminació múltiple, l'assetjament, la inducció, ordre o instrucció de discriminar, les represàlies o l'incompliment de les mesures d'acció positiva derivades d'obligacions normatives o convencionals, així com la victimització secundària per inacció de qui, si és el cas, té un deure de tutela.

8. Manté la confidencialitat sobre les sol·licituds i processos de modificació d'ús de nom.

Article 4. Definicions

Als efectes previstos, aquest protocol observa les definicions incloses en l'annex I segons el que estableix l'article 4 de la *Llei 8/2017, de 7 d'abril, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana*, així com les contingudes en el *Protocol d'acompanyament per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat segons la Instrucció del 15 de desembre de 2016 del director general de Política Educativa*.

Article 5. Drets

Es reconeixen els drets següents a les persones membres de la comunitat universitària:

- a) Al reconeixement de la seua identitat de gènere lliurement manifestada, sense la necessitat de prova psicològica o mèdica.
- b) Al lliure desenvolupament de la personalitat d'acord amb la seua identitat i expressió de gènere.
- c) A ser tractades de conformitat amb la seua identitat de gènere en tots els àmbits de la Universitat Politècnica de València sense alterar la titularitat jurídica dels drets i obligacions que corresponen a la persona, sense prescindir del número del document nacional d'identitat, sempre que aquest hi haja de constar.

d) A respectar i protegir-ne la integritat física i psíquica, així com les decisions amb relació a la identitat i expressió de gènere

e) A rebre de la Universitat Politècnica de València una atenció adequada a les seues necessitats mèdiques, psicològiques, jurídiques, educatives, socials, laborals i culturals amb referència al desenvolupament de la identitat i expressió de gènere.

f) A protegir l'exercici efectiu de la seua llibertat i a no patir discriminació per motiu d'identitat o expressió de gènere en tots els àmbits de la vida.

Article 6. Principis d'actuació

La Universitat Politècnica de València per consideració a la identitat i expressió de gènere:

1. Reconeix la llibertat, dignitat i igualtat de la persona per a l'autodeterminació de la identitat o expressió de gènere i identitat sexual als efectes de l'àmbit de la Universitat Politècnica de València.

2. Nomena les persones segons la seua identitat i expressió de gènere, així com orientació sexual manifestada lliurement sense que hi haja cap discriminació per l'aparença, imatge o indumentària. Utilitza el nom sentit o d'ús comú i no altera la titularitat jurídica dels drets i obligacions que corresponen ni prescindeix del número del document nacional d'identitat, sempre que aquest hi haja de constar.

3. Respecta la intimitat de les persones i assegura la confidencialitat dels tràmits administratius, així com les activitats universitàries en què n'ha de constar la identitat.

4. Vetla per la seguretat i intimitat de les persones a l'espai universitari, físic i virtual, i adopta les mesures necessàries per a la prevenció, detecció i erradicació de tota mena de discriminació derivada de la identitat i expressió de gènere, així com de l'orientació sexual. L'accés i ús de les instal·lacions de la Universitat Politècnica de València es realitzen d'acord amb la identitat de gènere sentida, incloent-hi els serveis sanitaris, dutxes individuals i vestidors.

5. Forma la comunitat universitària en matèria d'identitat i expressió de gènere. Informa les empreses, entitats o organitzacions que desenvolupen

l'activitat en el marc de la Universitat Politècnica de València sobre els termes recollits en aquest protocol i emparats per la *Llei 8/2017, de 7 d'abril, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana*.

6. Assegura la confidencialitat de les sol·licituds, informació i circumstàncies derivades dels procediments emparats per la Llei 8/2017. El personal que té accés o coneixement a les dites sol·licituds, informació i circumstàncies està obligat a la confidencialitat deguda i aplica el que disposa la legislació sobre protecció de dades vigent.

7. Actua segons els principis administratius de celeritat, transparència i publicitat. Aquest protocol es difon per a coneixement de la comunitat universitària i es manté accessible la consulta via web.

Article 7. No discriminació per motiu d'identitat o expressió de gènere

La Universitat Politècnica de València vetla per la no-discriminació per raó d'identitat o expressió de gènere i adopta les mesures necessàries per a prevenir, detectar i erradicar qualsevol discriminació, incloent-hi la discriminació directa o indirecta, per associació i per error, la discriminació múltiple, l'assetjament, la inducció, l'ordre o instrucció de discriminar, les represàlies o l'incompliment de les mesures d'acció positiva derivades d'obligacions normatives o convencionals, així com la victimització secundària per inacció de qui, si és el cas, té un deure de tutela.

Les situacions discriminatòries vinculades al desenvolupament sexual diferent, identitat o expressió de gènere divergent i per orientació sexual segueixen el procediment establert en el *Protocol d'actuació contra l'assetjament sexual, assetjament per raó de sexe i assetjament per identitat o expressió de gènere*.

Títol 2.

ÚS DE NOM SENTIT

Article 8. Identitat i nom

El lliure desenvolupament de la personalitat implica el dret de cada persona a ser tractada de conformitat amb la seua identitat i expressió de gènere en tots els àmbits públics i privats i respectar el nom elegit o d'ús comú.

Article 9. Nom elegit o d'ús comú

El nom elegit o d'ús comú és el designat per la persona atenent-ne la identitat i expressió de gènere que queda referit al seu nom de fonts sense modificació dels cognoms ni de l'ordre d'aquests. La lliure elecció de la persona s'ha de mantenir durant el temps de vinculació a la comunitat universitària.

Les persones procedents d'altres comunitats autònomes o d'altres països poden sol·licitar el canvi de l'ús de nom legal pel nom sentit durant la vinculació amb la Universitat Politècnica de València i als efectes establits en aquest protocol.

Quan per la naturalesa de la gestió administrativa cal registrar les dades que consten en el document nacional d'identitat o document equivalent (NIE, passaport), es recullen de la manera següent: nom sentit, inicial del nom registral, cognoms complets, número del document nacional d'identitat o document equivalent.

Article 10. Nom registral

La modificació del nom registral o assignat en nàixer es realitza a l'empara de la *Llei 3/2007, de 15 de març, reguladora de la rectificació registral de la menció relativa al sexe de les persones*.

Produïda la modificació de l'assentament registral, el nou nom inscrit amb plena validesa jurídica és el que consta en totes les actuacions administratives i en les altres que se sol·licite acreditar la identitat.

Obtingut el canvi registral, la persona pot sol·licitar el canvi de nom en la documentació que té l'administració de la Universitat Politècnica de València. Els tràmits derivats d'aquesta sol·licitud són gratuïts per a la persona sol·licitant.

Article 11. Documentació administrativa

No s'altera la titularitat jurídica dels drets i obligacions que corresponen a la persona ni es prescindeix del número del document nacional d'identitat o document equivalent (NIE, passaport), sempre que aquest hi haja de constar. Quan per la naturalesa de la gestió administrativa cal registrar les dades que consten en el document nacional d'identitat o document equivalent, es recullen les inicials del nom legal, els cognoms complets i el nom elegit per raons d'identitat de gènere.

Article 12. Mecanismes administratius

La Universitat Politècnica de València impulsa els mecanismes administratius oportuns per a adaptar els arxius, bases de dades i resta de fitxers de l'administració per a eliminar el caràcter públic de les dades anteriors a la rectificació de l'assentament registral.

Es realitzen els possibles canvis d'adaptació dels sistemes d'informació per a ocultar les dades de caràcter públic quan la persona n'ha sol·licitat l'ús del nom sentit sense rectificació registral.

Es manté amb caràcter confidencial l'historial mèdic que consta al Centre de Salut Laboral "Juana Portaceli".

Títol 3.

PROCEDIMENT PER A L'ÚS DEL
NOM SENTIT

Article 13. Presentació de sol·licitud

La persona interessada pot presentar-ne la sol·licitud a la Unitat d'Igualtat que actua de finestreta d'entrada única a fi de preservar la confidencialitat del procediment i activar la coordinació amb els serveis universitaris implicats.

La sol·licitud que afecta un menor d'edat o persona amb capacitat legal tutelada pot ser presentada pels representants legals.

A la persona pertanyent al col·lectiu de l'alumnat que s'adreça directament al seu centre o al vicerectorat corresponent, se li informa sobre la necessitat d'adreçar-se a la Unitat d'Igualtat per a formalitzar la sol·licitud i coordinar els serveis implicats.

A la persona pertanyent a algun dels col·lectius vinculats laboralment o contractualment que s'adreça a Recursos Humans o al Vicerectorat corresponent, se li informa sobre el servei de coordinació exercit per la Unitat d'Igualtat i la necessitat de tramitar-hi la sol·licitud.

La persona no vinculada a la Universitat Politècnica de València que presta o desenvolupa la seua activitat en espais d'aquesta ha de fer constar l'ús de nom sentit a la mateixa organització que la comunica a la instància corresponent de la Universitat.

Article 14. Sol·licitud, informació i consentiment

La sol·licitud d'ús de nom sentit està disponible en el web de la Unitat d'Igualtat URL.

El formulari de sol·licitud inclou les dades personals i de contacte necessaris per a tramitar la petició. Les dites dades es recullen segons la legislació sobre dades personals vigent.

La informació necessària sobre la validesa administrativa de l'ús del nom sentit als efectes de la rutina interna universitària, segons l'article 9.d) de la Llei 8/2017, de 7 d'abril, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana, queda recollida en el formulari de sol·licitud.

Emplenar i signar la sol·licitud implica l'acceptació i el consentiment informat

per a iniciar els tràmits oportuns en els termes d'aquest protocol.

Una vegada emplenada es pot trametre per correu electrònic a l'adreça igualdad@upv.es

Rebuda la sol·licitud signada, es comunica la recepció correcta a l'adreça electrònica que s'ha fet constar i s'inicia el procediment intern per a començar la nova acreditació i els canvis possibles en la documentació pública interna de la Universitat Politècnica de València

Article 15. Coordinació de serveis implicats

Rebuda la sol·licitud, es coordinen els serveis implicats en cada cas segons el col·lectiu de pertinença de la persona sol·licitant.

En tot cas:

1. Es proveeix d'acreditació de la Universitat Politècnica de València amb el nom sentit i fotografia actualitzada proporcionada per la persona interessada.
2. S'emet la informació pública interna de la UPV amb el nom sentit, des de la data d'obtenció de la nova acreditació.
3. S'adequa la documentació administrativa possible en consideració al nom i al gènere amb què se sent identificada la persona interessada.
4. Se'l nomena i tracta amb el nom sentit en les activitats pròpies o organitzades per la Universitat Politècnica de València: classes, pràctiques, visites, presentació protocol·lària, etc.
5. Se li proporciona, d'acord amb el nom sentit, un nou nom d'accés als serveis informàtics disposats per a membres de la Universitat Politècnica de València: correu electrònic, accés a equips informàtics i als altres que necessiten identificació associada a la pertinença a la Universitat.
6. S'introdueix el nom sentit de la persona sol·licitant en els sistemes informàtics de gestió en què és possible sense modificació de drets i obligacions.
7. S'assigna la identitat i expressió de gènere sentides a efectes estadístics i dades desagregades per sexe. La persona s'inclou en el camp [sexe] dels

sistemes d'informació de la Universitat Politècnica de València segons la seua identitat i expressió de gènere.

8. Es recullen les inicials del nom legal, els cognoms complets i el nom elegit per raons d'identitat de gènere quan per la naturalesa de la gestió administrativa cal registrar les dades que consten en el document nacional d'identitat.

9. No s'altera la titularitat jurídica dels drets i obligacions que corresponen a la persona ni es prescindeix del número del document nacional d'identitat, sempre que aquest hi haja de constar.

Article 16. Comunicació dels canvis realitzats

Els serveis implicats comuniquen a la Unitat d'Igualtat els canvis realitzats amb indicació de la data de l'activació, així com la informació pertinent sobre les conseqüències, si n'hi ha, dels dits canvis.

La Unitat d'Igualtat trasllada aquesta informació a la persona sol·licitant i lliura la nova acreditació.

Quan la persona interessada té el centre de treball o estudis als campus de Gandia o Alcoi, la nova acreditació es trameta a la direcció del centre per a la custòdia i constància del lliurament correcte d'aquesta.

Es comuniquen els canvis realitzats als centres o serveis implicats segons el col·lectiu de pertinença de la persona interessada.

Títol 4.

PROCEDIMENT PER AL CANVI DE
NOM REGISTRAL

Article 17. Normativa aplicable

El procediment de canvi de nom registral s'ajusta al que disposa la *Llei 3/2007, de 15 de març, reguladora de la rectificació registral de la menció relativa al sexe de les persones*.

Article 18. Reexpedició de títols o documents

La persona interessada pot sol·licitar la reexpedició de títols o documents oficials una vegada realitzada la rectificació registral i obtingut el DNI actualitzat.

L'expedició dels títols o documents oficials segons les dades del DNI actualitzat està exempta de taxes. La sol·licitud del canvi de nom registral en títols o documents oficials es realitza directament als serveis corresponents.

Article 19. Sol·licitud de rectificació del nom registral

La persona interessada pot presentar sol·licitud de rectificació del nom registral a la Unitat d'Igualtat que actua de finestreta d'entrada única a fi de preservar la confidencialitat del procediment i activar la coordinació amb els serveis universitaris implicats per a la rectificació del nom registral segons consta en el DNI, passaport o NIE.

La persona no vinculada a la Universitat Politècnica de València que presta o desenvolupa l'activitat en espais d'aquesta ha de fer constar la rectificació del nom registral a la mateixa organització, que ho comunica a la instància corresponent de la Universitat.

Article 20. Comunicació

Els serveis implicats comuniquen, si és el cas, a la Unitat d'Igualtat els canvis realitzats amb indicació de la data de l'activació, així com la informació pertinent sobre les conseqüències, si n'hi ha, dels dits canvis.

La Unitat d'Igualtat trasllada aquesta informació a la persona sol·licitant i lliura, si és el cas, la nova acreditació.

Quan la persona interessada té el centre de treball o estudis als campus de Gandia o Alcoi, la nova acreditació es trameta a la direcció del centre per a la custòdia i constància del lliurament correcte d'aquesta.

Es comuniquen els canvis realitzats als centres o serveis implicats segons el col·lectiu de pertinença de la persona interessada.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Les sol·licituds de canvi de nom d'ús comú gestionades amb anterioritat a l'aprovació d'aquest protocol mantenen la validesa i activació plena.

DISPOSICIÓ FINAL

Aquest Protocol d'Atenció a la Identitat i Expressió de Gènere de la Universitat Politècnica de València entra en vigor el dia de la publicació en el Butlletí Oficial de la Universitat Politècnica de València.

Annex I.

NORMATIVA

Llei 8/2017, de 7 d'abril, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana.

DOGV núm. 8019, 11.04.2017

Article 4. Definicions

1. Identitat de gènere: vivència interna i individual del gènere tal com cada persona la sent i autodetermina, podent o no correspondre amb el sexe assignat en el moment del naixement.

2. Expressió de gènere: manifestació de cada persona de la seua identitat de gènere.

3. Trans: tota aquella persona que s'identifica o expressa amb una identitat de gènere diferent del sexe que li va ser assignat en nàixer, incloses les persones trans i transgènere.

4. Procés de transició: procés personal i únic d'autoafirmació de la pròpia identitat que persegueix l'adaptació progressiva a la identitat de gènere sentida. Correspon a cada persona decidir en quin moment inicia aquest procés.

5. Discriminació directa: existirà quan una persona haja sigut, siga o puga ser tractada de mode menys favorable que una altra en situació anàloga o comparable per motius de la seua identitat o expressió de gènere.

6. Discriminació indirecta: existirà quan una disposició, criteri o pràctica aparentment neutres, puguen ocasionar un desavantatge particular a persones per motius de la seua identitat o expressió de gènere.

7. Discriminació múltiple: existirà quan a més de discriminació per motiu d'identitat o expressió de gènere, una persona patisca de forma simultània discriminació per altres motius arrellegats en la legislació europea, nacional o autonòmica.

8. Discriminació per associació: es produeix quan una persona és objecte de discriminació per la seua relació amb una persona o grup trans.

9. Discriminació per error: existirà quan es done una situació en què una persona o un grup de persones són objecte de discriminació per identitat o expressió de gènere com a conseqüència d'una apreciació errònia.

10. Assetjament discriminatori: existirà quan qualsevol comportament o conducta que per raons d'identitat o expressió de gènere, es realitze amb el propòsit o l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una o diverses persones i de crear un entorn intimidatori, hostil, degradant, ofensiu o segregat.

11. Represàlia discriminatòria: existirà quan un tracte advers o efecte negatiu es produeix contra una persona com a conseqüència de la presentació d'una queixa, una reclamació, una denúncia, una demanda o un recurs, de qualsevol tipus, destinat a evitar, disminuir o denunciar la discriminació o l'assetjament a què està sotmesa o ha sigut sotmesa per motiu de la seua identitat o expressió de gènere.

12. Victimització secundària: maltractament addicional exercit contra una persona que, sent víctima de discriminació, assetjament o represàlia per motiu de la seua identitat o expressió de gènere, pateix les conseqüències addicionals de la roïna o inadequada atenció per part dels responsables administratius, institucions de salut, policia o qualsevol altre agent implicat.

Article 9. Documentació administrativa

1. La Generalitat, en l'àmbit de les seues competències, haurà d'adoptar totes les mesures administratives que siguen necessàries a fi d'assegurar que les persones objecte d'aquesta llei siguen tractades d'acord amb la seua identitat de gènere.

2. A fi d'afavorir una millor inclusió i evitar situacions de patiment per exposició pública o discriminació, la Generalitat proveirà a tota persona que ho sol·licite de la documentació administrativa necessària i d'acord amb la seua identitat de gènere manifestada, que siguen necessàries per a l'accés als seus serveis administratius i de tota índole.

3. Reglamentàriament s'establirà el procediment d'acreditació basant-se en els criteris següents:

a) Podran sol·licitar la dita documentació la persona interessada o, si és el cas, els seus representants legals.

b) Els tràmits per a l'expedició de la documentació administrativa prevista en aquesta llei seran gratuïts, no requeriran cap d'intermediació i en cap cas implicaran l'obligació d'aportar o acreditar qualsevol tipus de documentació mèdica.

c) Es garantirà que les persones siguen tractades d'acord amb la seua identitat de gènere sentida i es respectarà la dignitat i privacitat de la persona.

d) No s'alterarà la titularitat jurídica dels drets i obligacions que corresponguen a la persona ni es prescindirà del número del document nacional d'identitat, sempre que aquest hi haja de figurar. Quan per la naturalesa de la gestió administrativa es faça necessari registrar les dades que figuren en el document nacional d'identitat, s'arreglaran les inicials del nom legal, els cognoms complets i el nom triat per raons d'identitat de gènere.

e) S'habilitaran els mecanismes administratius oportuns i coordinats per a adaptar els arxius, bases de dades i la resta de fitxers de les administracions esmentades en l'article 2.2 i s'eliminarà el caràcter públic d'aquelles dades que facen referència al passat en què conste un gènere diferent del manifestat. Alhora es mantindrà, amb caràcter confidencial, l'historial mèdic del sistema sanitari de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que estableix l'apartat anterior.

f) Per a les persones trans procedents d'altres països i amb residència a la Comunitat Valenciana, la documentació administrativa esmentada anteriorment s'entendrà vigent fins al moment en què puguen procedir al canvi registral en el seu país d'origen o obtinguen la nacionalitat espanyola.

4. La Generalitat facilitarà de manera gratuïta la documentació administrativa de competència autonòmica que requerisca ser actualitzada, d'acord amb la identitat de gènere.

5. Els ajuntaments facilitaran de manera gratuïta la documentació administrativa de competència municipal que requerisca ser actualitzada, d'acord amb la identitat de gènere.

6. La Generalitat facilitarà l'assessorament necessari per a realitzar els canvis oportuns en fitxers d'organismes privats o de caràcter estatal.

INSTRUCCIÓ del 15 de desembre de 2016, del director general de Política Educativa, per la qual s'estableix el protocol d'acompanyament per garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat
DOGV núm. 7944, 27.12.2016 PROTOCOL D'ACOMPANYAMENT PER A GARANTIR EL DRET A LA IDENTITAT DE GÈNERE, L'EXPRESSIÓ DE GÈNERE I LA INTERSEXUALITAT

3. Definicions

Sexe biològic: des d'un punt de vista anatòmic i fisiològic, el sexe és el conjunt de trets emprats per a distingir els mascles de les femelles al regne animal, i per tant, en l'espècie humana. Cal tindre en compte, però, l'existència d'éssers vius amb intersexualitats/DSD, també en l'àmbit escolar, i ser conscients que el sexe biològic és un tret biològic complex i sotmés a canvis al llarg de tot el cicle vital d'una persona.

Gènere: es pot definir com la construcció que la societat elabora a partir de les interpretacions que fa del sexe biològic. Societats distintes, en èpoques o contextos culturals diferents, defineixen i modelen aquesta construcció social del gènere, que va evolucionant. El gènere és una construcció social, que es transmet a través dels agents de socialització (família, escola, grup d'iguals, mitjans de comunicació, etc.), es reproduïx i es transfereix amb un grau d'exigència variable, que l'estructura social determina per als seus integrants. La família transmet abans que ningú els valors vigents, i dins d'aquests valors, s'inclouen els rols, comportaments i expectatives que s'assignen a cada gènere i que afecten la identitat de les persones.

Identitat de gènere: és la vivència íntima i individual que cada persona fa del seu propi sexe i d'unes característiques de gènere, tal com cada persona la sent i autodetermina, sense que pugui ser definida per tercers, ja siga

corresponent o no amb el gènere assignat socialment al moment de nèixer.

Identitat de gènere (o també disconformitat de gènere, gènere independent o flexible, o patrons variants de gènere): són termes emprats per a referir-se a aquells interessos i preferències no coincidents amb les normes culturals generalment acceptades per a cada un dels dos gèneres considerats normatius (homes i dones).

Rol de gènere: es refereix a la vivència social del gènere en aspectes com la vestimenta, el llenguatge i altres pautes de comportament que són considerades com a masculines, femenines o andrògines en una societat i moment històric concret.

Orientació sexual: tendència d'una persona a sentir atracció sexual, emocional o afectiva per les persones del seu mateix gènere o d'un altre gènere.

Persona trans: és un terme genèric que s'usa per a referir-se a aquella persona que té una identitat de gènere divergent o expressa un rol de gènere diferent a l'assignat per la societat. Aquestes vivències i identitats de gènere poden mostrar una gran varietat de formes i expressions que, de vegades, reben denominacions específiques, que ací no es detallen, a excepció dels termes transsexual i transgènere.

Persona transexual: és aquella que naix amb un sexe biològic associat a un gènere concret, amb el qual no se sent identificada. Home transexual: és l'home que va nèixer amb sexe de femella. Dona transexual: és una dona que va nèixer amb sexe de mascle.

La transexualitat és, per tant, un exemple més de la diversitat humana, i el procés de transició de gènere, per adaptar-se al gènere sentit de forma íntima, ha de ser acompanyada des de l'escola per part de totes les persones integrants de la comunitat escolar, de forma natural, sense prejudicis, tot evitant l'assumpció de models tipus o l'adopció de respostes úniques.

Procés de transició (o procés de trànsit): és un procés personal i únic, d'autoafirmació de la pròpia identitat, diferent en cada cas particular, que persegueix l'adaptació progressiva a la identitat de gènere viscuda. El

moment indicat per iniciar aquest procés ha de decidir-lo cada persona i contempla la preparació necessària per a assumir tots els canvis a venir, incloent-hi l'hormonació i les transformacions físiques de tot tipus. L'escola ha d'acompanyar aquest procés de transició, junt amb la família i els professionals de la salut, per a assegurar la salut física, emocional, sexual i relacional de les persones que canvien de gènere.

Persona transgènere: és la persona trans que no s'identifica amb el gènere que se li pressuposa, però que no requereix assistència mèdica per a adequar les seues característiques físiques al gènere sentit com a propi.

Persona intersexual, amb intersexualitats o amb un desenvolupament sexual diferent (DSD): es dona quan una persona presenta un conjunt de variacions fora de l'estàndard corporal masculí o femení, o dit d'una altra manera, quan una persona naix amb un cos que no pareix encaixar dins les definicions i pressupostos biomèdics i culturals que estableixen una coherència entre sexe cromosòmic, gonadal, hormonal i l'anatomia sexual i/o reproductiva.

Parlem, per exemple, de dones amb cromosomes XY i testicles, dones sense vagina ni úter, dones amb un clítoris gran i extern, paregut a un penis, o d'homes amb un desenvolupament diferent dels seus genitals, amb cromosomes XX, o fins i tot amb menstruació. El terme intersexualitat és un terme controvertit. De fet, la majoria de persones amb cossos intersexuals o amb un desenvolupament sexual diferent (DSD) no solen reconèixer-se amb aquestes etiquetes, i fins i tot, les refusen, mentre s'identifiquen més amb etiquetes diagnòstiques o nosològiques concretes.

El tracte social i el tractament mèdic cap a aquestes persones ha suscitat una gran controvèrsia per considerar aquestes situacions no com una possibilitat anatòmica i reproductiva més dins de la diversitat humana, sinó com a malalties i patologies que havien de tractar-se des d'una perspectiva mèdica (com ara intervencions de cirurgia estètica per a normalitzar genitals que no presentaven problemes de salut afegits), pel costum i la necessitat social d'assignar un sexe definit a cada persona, i per la necessitat sociocultural de transformar i normalitzar els genitals el més d'acord possible amb la norma social dicotòmica.

Transsexualitat i intersexualitat no són mútuament excloents. Tindre un cos intersexual no està relacionat amb tindre una orientació sexual no heterosexual ni d'una identitat sexual transsexual. De fet, una persona amb un cos intersexual o amb un desenvolupament sexual diferent pot ser heterosexual, bisexual, lesbiana, gai, tindre una identitat de gènere conforme al sexe assignat (cisgènere) o identificar-se amb el gènere contrari a l'assignat (transgènere).

Persona cisgènere: s'usa per a referir-se a les persones la identitat de gènere de les quals concorda amb el gènere biològic assignat al naixer.

Transfòbia: és un prejudici social, construït culturalment i interioritzat a través de la socialització. Consisteix en la discriminació de les persones transsexuals pel fet de transgredir el binomi sexe/gènere assignat socialment al naixer. No obstant això, la transfòbia no està present en totes les cultures ni en tots els moments històrics.

LLEI 3/2007, de 15 de març, reguladora de la rectificació registral de la menció relativa al sexe de les persones. BOE núm. 65, 13 de marzo de 2007

Disposició addicional segona. *Reexpedició de títols o documents.*

Als efectes d'abonament de taxes per reexpedició dels títols o documents, la rectificació de la menció del sexe en el Registre Civil no es considera causa atribuïble a la persona interessada.

Annex II.

FORMULARIS

FORMULARI DE SOL·LICITUD D'ÚS DE NOM SENTIT

Dades personals

Nom i y cognoms: INICIAL NOM LEGAL + COGNOMS

DNI//Passaport

Correu electrònic

Telèfon mòbil

Direcció postal

Centre, facultat, escola/servei a què pertany o presta els serveis

Documentació adjunta

Fotografia actualitzada mida carnet

Fotocòpia del DNI

Altra documentació que considereu aportar

Expose que

- El nom que consta en el meu DNI/passaport és: _____

- El meu nom d'ús comú és _____

Sol·licite que

- S'utilitze el meu nom d'ús comú _____ aa l'empara de la *Llei 8/2017, de 7 d'abril, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana.*

- Quan la naturalesa de la gestió administrativa ho requereix, es recollirà de la manera següent: nom sentit, inicial del nom registral, cognoms complets, número DNI o del document equivalent.

-S'emeta l'acreditació de la UPV amb el meu nom d'ús comú _____

- Es realitzen els canvis oportuns per a la constància del meu nom d'ús comú als efectes establits en el Protocol d'Atenció a la Identitat i Expressió de Gènere de la Universitat Politècnica de València..

[Campus de Gandia y Alcoi] - Es trameta la nova acreditació UPV a l'adreça del meu centre de treball/estudi

Declare

Que he comprès els termes establits en l'article 9.d) de la *Llei 8/2017, de 7 d'abril, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana*:

No s'alterarà la titularitat jurídica dels drets i obligacions que corresponguen a la persona ni es prescindirà del número del document nacional d'identitat, sempre que aquest hi haja de figurar. Quan per la naturalesa de la gestió administrativa es faça necessari registrar les dades que figuren en el document nacional d'identitat, s'arreplegaran les inicials del nom legal, els cognoms complets i el nom triat per raons d'identitat de gènere.

VALÈNCIA, _____ de _____ de _____

Signatura:

Unitat d'Igualtat

igualdad@upv.es

Telf. 963879069

Les vostres dades s'incorporen al fitxer de la Unitat d'Igualtat per al tractament de la sol·licitud. Podeu exercir els vostres drets d'accés, de rectificació i de cancel·lació davant de la Secretaria General de la Universitat Politècnica de València.

FORMULARI DE RECEPCIÓ DE NOVA ACREDITACIÓ

NOM SENTIT + INICIAL NOM LEGAL + COGNOMS amb DNI
_____ estudiant/ personal de _____ al
campus de _____, amb domicili a _____
_____

He sol·licitat amb data 00/00/00

- nova acreditació UPV amb el meu nom sentit

A aquests efectes, en haver lliurat/rebut l'acreditació sol·licitada amb el meu nom d'ús comú, signe aquest document com a constància de la recepció.

Signat.: ESTUDIANT CAMPUS, _____ de MES de ANY

Unitat d'Igualtat

igualdad@upv.es

Telf. 963879069

Les vostres dades s'incorporen al fitxer de la Unitat d'Igualtat per al tractament de la sol·licitud. Podeu exercir els vostres drets d'accés, de rectificació i de cancel·lació davant de la Secretaria General de la Universitat Politècnica de València

FORMULARI DE SOL·LICITUD DE CANVI DE NOM REGISTRAL

Dades personals

Nom i cognoms: INICIAL NOM LEGAL + COGNOMS

DNI//Passaport

Correu electrònic

Telèfon mòbil

Direcció postal

Centre, facultat, escola/servei a què pertany o presta els serveis

Documentació adjunta

Fotografia actualitzada mida carnet

Fotocòpia del DNI

Altra documentació que considereu aportar

Expose que

- Que he rectificat la menció registral del meu nom: _____

Sol·licite: (marqueu amb X segons pertoque)

-Que es realitzen els canvis oportuns per a la constància del meu nom registral actualitzat a tots els efectes legals, administratius i socials de la UPV.

- Que s'emeta la nova acreditació UPV amb el meu nom registral actualitzat.

- Que s'expedisca la documentació oficial, còpia de la qual adjunte, amb el nom registral actualitzat.

[Campus de Gandia y Alcoi] - Es trameta la nova acreditació UPV a l'adreça del meu centre de treball/estudi

VALÈNCIA, _____ de _____ de _____

Signatura:

Unitat d'Igualtat

igualdad@upv.es

Telf. 963879069

Les vostres dades s'incorporen al fitxer de la Unitat d'Igualtat per al tractament de la sol·licitud. Podeu exercir els vostres drets d'accés, de rectificació i de cancel·lació davant de la Secretaria General de la Universitat Politècnica de València.

